

आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को नीति तथा कार्यक्रम

मिक्वाखोला गाउँपालिकाको
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
थलड, ताप्लेजुङ

गाउँसभाका माननीय उपाध्यक्ष ज्यू,
गाउँसभाका माननीय सदस्य ज्यूहरू,
उपस्थित राष्ट्र सेवक कर्मचारीहरू,
राजनैतिक पार्टीका प्रतिनिधि ज्यूहरू
पत्रकार मित्रहरू !

अन्य उपस्थित महानुभावहरू
पालिका, देश तथा विदेशका विभिन्न स्थानमा रहनुएका महानुभावहरू,

नेपालको संविधानबमोजिम दोस्रो पटक भएको स्थानीय तहको निर्वाचनबाट हामी दोस्रो कार्यकालका लागि निर्वाचित भएको एक वर्ष पूरा भइ दोस्रो वर्षमा काम गर्दैछौं। । निर्वाचनको बेला घोषणा-पत्र मार्फत जनतालाई दिएको वचन एक एक गरी पूरा गर्ने क्रममा छौं। । शिक्षा, स्वास्थ्य, पर्यटन, खानेपानी, भौतिक पूर्वाधार, पर्यटन, कृषि भाषा धर्म तथा संस्कृती र सुशासन हाम्रा प्राथमिकताका विषयहरू हुन्। हामी जनप्रतिनिधिहरूले आफ्नो क्षमताले भ्याएसम्म संविधान र प्रचलित कानूनको परिधिभित्र रहेर जनताको सेवा गर्दैछौं। ।

मिक्वाखोला गाउँपालिकालाई आजको अवस्थासम्म ल्याइ पुऱ्याउन स्थानीय जनता, पूर्व जनप्रतिनिधिहरूको निकै ठूलो भूमिका रहेको छ। आजको दिन उहाँहरूको योगदानको उच्च सम्मान गर्छौं। उहाँहरूले गर्नुभएको योगदानले निरन्तर जनताको सेवामा समर्पित भएर लाग्न हामीलाई प्रेरणा प्राप्त भएको छ। ।

नेपालको संविधान २०७२ ले व्यवस्था गरेको संघीय शासन प्रणाली बमोजिम तीन तहका सरकार गठन भई विकास, समृद्धि र सुशासन मार्फत दिगो शान्तीको मार्गमा मुलुक अघि बढी रहेको छ। जनतालाई स्थानीय स्तरबाटै सेवा प्रवाह गर्दै उनीहरूको हक अधिकारको सुरक्षा गर्न, शासन प्रणालीमा अर्थपूर्ण सहभागिता सुनिश्चितता गर्दै, विकासका बहुआयामिक पक्षहरूमा स्थानीय जनसहभागिता, उत्तरदायित्व, पारदर्शीता सुनिश्चित गरी जनतालाई सुलभ र गुणस्तरीय सेवा प्रवाह गर्नका लागि स्थानीय तहको परिकल्पनाको लागि सुखी र खुसी सम्बृद्ध मिक्वाखोला गाउँपालिका बनाउने प्रयास गरिएको छ। ।

लोकतन्त्रका लाभहरूको समानुपातिक र न्यायोचित वितरण मार्फत दिगो विकासको अवधारणा अनुरूप समाजवाद उन्मुख संघीय लोकतान्त्रिक शासन प्रणालीलाई स्थापना गर्न, राष्ट्रहित, लोकतान्त्रिक

गणतन्त्र र अग्रगामी परिवर्तनका लागि नेपालका विभिन्न कालखण्डमा भएका ऐतिहासिक जनआन्दोलन तथा विभिन्न आन्दोलनहरूका क्रममा आफ्नो जीवन उत्सर्ग गर्नुहुने सम्पूर्ण ज्ञात-अज्ञात अमर शहिदहरू प्रति भावपूर्ण श्रदान्जली अर्पण गर्दछु। साथै, विभिन्न आन्दोलनका क्रममा घाइते हुनु भएका तथा वेपत्ता नागरिकहरू प्रति उच्च सम्मान प्रकट गर्दछु। “आत्म निर्भर र समृद्ध मिक्वाखोला - सुखी मिक्वाखोला वासी” निर्माणको दिर्घकालिन लक्ष्य तथा सुशासन सहित अगाडी बढिरहेको मिक्वाखोला गाउँपालिकाको यस गरिमामय गाउँसभा को १५ औं अधिवेशन समक्ष गाउँपालिकाको आगामी आर्थिक वर्ष २०८०-८१ को नीतिमा बुद्धिजीवि, पेशाकर्मी, राजनैतिक दल, तथा गाउँ वासीको सल्ला सुझावलाफ आत्मासाथ गरी नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्न पाउँदा गर्वको अनुभूति भएको छ ।

उपस्थित गाउँसभा सदस्यज्यूहरू,

अब म, यस सभामा आगामी आर्थिक वर्ष २०८०-८१ को लागि प्रस्तावित विषयगत नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहन्छु । यस वर्षको नीति तथा कार्यक्रममा मिक्वाखोला वासीको स्वास्थ्य, तथा शिक्षालाई पहिलो प्राथमिकतामा राखी व्यावसायिक कृषि, भौतिक पूर्वाधार, सडक सञ्जाल, स्वास्थ्य शिक्षा पर्यटन तथा संस्कृती र रोजगारमुलक क्रियाकलापलाई मुख्य ध्यानमा राखिएको छ ।

यस गरिमामय गाउँसभामा आ.व. २०८०/८१ को नीति तथा कार्यक्रम पेश गर्दछु ।

नेपालको संविधानले अंगिकार गरेको राष्ट्र तथा राज्य निर्माणको मार्गमा मिक्वाखोला गाउँपालिकाले अग्रगामी कदमहरू निरन्तर रुपमा चलायमन पार्ने प्रतिवद्धतालाई आत्मसात गर्दै स्थानीय सरकारको प्रत्याभूत जनस्तर माझ पुर्‍याउने कार्यको आरम्भ गर्दछौ । अबको समयमा सबल, सक्षम र प्रभावकारी स्थानीय तहको अवधारणालाई सार्थकता प्रदान गर्न आफ्नो ठाउँ आफैं बनाऊ भन्ने मुलमन्त्रलाई समेत हृदयङ्गम गर्दै यस मिक्वाखोला गाउँपालिकाको गरिमामय गाउँ सभाले सातौं पटक मिक्वाखोला गाउँपालिकाको नीति, कार्यक्रम तथा बजेट तय गर्न सफल भएको छ । हिजोको केन्द्रिकृत शासन व्यवस्थाको अभ्यासको कारण दुर दराज भनेर चिनिन पुगेको यस मिक्वाखोला गाउँपालिकाले गाउँमा सिंहदरबारको अनुभूत दिलाउने संविधानको चुनौतिपूर्ण परिकल्पनालाई सार्थकता दिने कार्यको थालनी भएको छ ।

समुन्नत र समृद्ध मिक्वाखोला गाउँपालिकाको निर्माणको लागि सबै विचारधाराका निर्वाचित जनप्रतिनिधिहरू, विकास साझेदार तथा सरोकारवालाहरू, स्थानीय बुद्धिजीवीहरू, पेशाकर्मी, नागरिक समाज, दबाब समूह, शिक्षकवर्ग, विद्यार्थीहरू, सञ्चारकर्मीहरू, सरकारी, गैरसरकारी तथा अन्तर्राष्ट्रिय गैरसरकारी संस्थाहरू, दातृ निकायहरू, अन्तर्राष्ट्रिय संघ संगठनहरू, श्रमिक वर्ग, व्यवसायी, जनसमूदायहरू एउटै तर विशाल पृष्ठभूमिमा उभिनुको अर्को सर्वोत्तम विकल्प छैन । तसर्थ मिक्वाखोला गाउँपालिकाले तय गरेको वार्षिक नीति, कार्यक्रम तथा बजेट कार्यान्वयनको लागि सबैको आ-आफ्नै ठाउँबाट सद्प्रयासको अपेक्षा राखेको छु ।

माननीय सदस्य ज्यूहरु,

(क) कृषि, पशुपालन तथा सहकारी सम्बन्धी नीति

१. अध्यक्ष कृषि आयोजना: Chairperson Agriculture Project (CAP) यो आयोजना मिक्वाखोला गाउँपालिकाको स्थानीय गौरवको आयोजनाको रूपमा सञ्चालन गरिनेछ। यो आयोजना बहुआयामिक बहुवर्षे आयोजनाको रूपमा रहनेछ । यस आयोजनाले मिक्वाखोला क्षेत्रमा तोरी, सर्यु, सुर्यमुखी, मल, बिउ-बिजनको व्यवस्थापन मिलाई समुदायलाई तेलमा आत्मनिर्भर बनाउन प्रोत्साहन तथा आवश्यक सहयोग तथा सहूलियत प्रदान गरिनेछ।
२. कृषिजन्य नगदेवाली खेतीका लागि किसानहरुलाई आवश्यक प्रविधिहरु हस्तान्तरण गरी दिर्घकालिन आम्दानी बढाउनको लागि विभिन्न कार्यक्रमहरु समावेश गरिने छ ।
३. अलैंचीको गुणस्तर वृद्धि गर्न कृषक सचेतना अभिवृद्धि गर्नका साथै सुधारिएको भट्टी लगाई सामानको गुणस्तर अभिवृद्धि गर्दै बजारीकरण गर्ने कार्यलाई प्राथमिकतामा राखिनेछ । साथै प्रत्येक वडामा नर्सरी स्थापना गरिने छ ।
४. खाद्य असुरक्षालाई न्यूनिकरण गर्न खाद्य सुरक्षा प्रतिकार्य योजना (Food Security Response Plan) तयार गरी सोको प्रभावकारी कार्यान्वयन गरिनेछ ।
५. फलफूल र आलु तथा अन्य तरकारी भण्डारणका लागि सोलार तथा रष्टिक स्टोरको निर्माणका लागि यस गाउँपालिकामा कार्यरत संघ संस्थासँग समन्वय गरी कार्यान्वयन गरिनेछ ।
६. जडिबुटीको व्यवसायिक खेतीको सम्भाव्यता अध्ययन गरी सोही अनुरूपका कार्यक्रम तथा योजनाहरुलाई विशेष प्रोत्साहन दिइनेछ ।
७. लोपोन्मुख तथा मौलिक बाली संरक्षण, सम्बर्द्धन तथा प्रवर्द्धन कार्यमा जोड दिने, यसको लागि ग्रामीण स्तरमा बिउ बैंक (Seed Bank) स्थापना गरिनेछ ।

८. अर्गानिक तरकारी, च्याउ, किवि फलफूल खेती गरी बेरोजगार युवाहरूमा लक्षित गरी स्वरोजगार बनाउन नीजि तथा व्यक्तिगत तवरमा विशेष प्रोत्साहन प्रदान गरिनेछ ।
९. जैविक मल तथा जैविक विषादी उत्पादन गर्ने उद्योग स्थापना गर्न प्रोत्साहन गरिनेछ ।
१०. ठाउँ तथा हावापानी अनुसार सुहाउँदो फलफूलहरूको बोट विरुवा लगाई क्षेत्र बिस्तार गरिने छ ।
११. व्यवसायिक पशुपालन तथा पंछी पालनलाई प्रोत्साहन तथा प्राथमिकता दिइनेछ ।
१२. गरीब तथा विपन्न परिवारहरूलाई पहिचान गरी तरकारी खेती अनुदान दिने नीति लिईनेछ ।
१३. अलैंची खेतीका अतिरिक्त उन्नत घाँस र जर्सी गाईबाट दुग्ध उत्पादनमा बृद्धि गर्ने साथै व्यवस्थित बजारीकरण गरिनेछ, साथै नर्सरीको व्यवस्थापन गरिनेछ ।
१४. मौषमी कृत्रिम गर्भाधानलाई ग्रामीण दुर्गम क्षेत्रमा सामुदायिक पशु प्रजनन केन्द्रको सुरुवात गरी ती स्थानहरूमा न्यून उत्पादकत्व भएका भाले पशुहरूलाई बन्ध्याकरण गर्न प्रोत्साहन गर्दै नश्ल सुधार कार्यक्रमलाई कार्यान्वयन गरिनेछ ।
१५. मिक्वाखोला गाउँपालिकाका प्रत्येक वडामा पशु स्वास्थ्य सेवा सुनिश्चित गर्न निजी एग्रोभेट र ग्रामीण स्वास्थ्य कार्यकर्ताहरू परिचालनमा गाउँपालिकाको संलग्नता बढाइनेछ ।
१६. चरन तथा खर्क क्षेत्रको संरक्षण, सम्बर्द्धन र सदुपयोगको लागि सरोकारवालाहरूसँग समन्वयात्मक कार्य गरिनेछ ।
१७. उन्नत जातको पशुपंक्षी व्यवसायीहरूलाई प्रोत्साहन स्वरूप अनुदानको व्यवस्था गरिनेछ ।
१८. उन्नत जातको भेडा, बाख्रा, याक, चौरी, गाई, भैसी लगायत अन्य पशुपंक्षीको आधुनिक फर्मको विकास गर्न जोड दिइनेछ ।

१९. हिउँदमा पशुहरुको आहारा आपूर्तिको लागि स्थानीय पोषिला घाँसहरुको पहिचान, संरक्षण स्थानीय स्रोत साधनबाट पौष्टिक आहारको प्रवर्द्धन गरिनेछ ।
२०. यस गाउँपालिकाको आश्यकतालाई पहिचान गरी फलफुल तथा तरकारी संकलन केन्द्र र आधुनिक बधशाला निर्माण गरिनेछ ।
२१. मत्स्य पालन कार्यक्रम संघ र प्रदेश सँगको समन्वयमा कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
२२. गाउँपालिका भित्रको कृषकहरु मध्येबाट उत्कृष्ट काम गर्नेलाई सम्मान कार्यक्रमको व्यवस्था मिलाईने छ ।
२३. मिक्वाखोला गाउँपालिका भित्र रहेको सहकारी संस्थाहरुमा शेयर सदस्यमा आधारित भएर लगानी गर्न आवश्यक नीति तय गरी कार्यान्वयन गरिनेछ । साथै सहकारी संस्थालाई सेवा प्रवाहमा सहज र सुलभ बनाउनको लागि आवश्यक तालिमको व्यवस्था गरिनेछ ।
२४. उच्च मूल्य कृषि वस्तु बजारीकरणको लागि सहकारीमा आधारित विक्री वितरण प्रणाली (Co-operative Marketing System) लाई प्रोत्साहन गरिनेछ ।

माननीय सदस्य ज्यूहरु,

(ख) शिक्षा सम्बन्धी नीति

१. "शिक्षामा लगानी, ल्याउछ सुनौलो विहानी" भन्ने मर्ममा आधारित शिक्षामा लगानी बढाईनेछ ।
२. विद्यालय निरीक्षण र सुपरिवेक्षण नियमित गरिनेछ ।
३. शिक्षक तथा कर्मचारीको नियमितता वृद्धि गर्न Online विद्युतीय हाजिरीको व्यवस्थापन गरिनेछ ।
४. वि.व्य.स., प्र.अ. र शिक्षकको क्षमता विकास गर्नको लागि छुट्टाछुट्टै कार्यक्रम व्यवस्थापन गरिनेछ ।
५. नयाँ पाठ्यक्रम लागु भएका कक्षाहरुमा पाठ्यक्रम प्रबोधिकरण गरिनेछ ।

६. शिक्षा नियमावलीका आधारमा विद्यालय व्यवस्थापन समिति, शिक्षक अभिभावक संघ, वडा शिक्षा समितिको गठन गरी शैक्षिक विकासका कार्यक्रमहरूको कार्य योजना निर्माण गरी कार्यान्वयन गरिनेछ ।
७. विद्यालयलाई प्रदान गरिने विभिन्न अनुदान रकमहरूलाई लक्षित बर्ग सम्म पुर्‍याउन आर्थिक पारदर्शीताको नीति अवलम्बन गरिनेछ र विद्यालयको सामाजिक परिक्षणलाई अनिवार्य र प्रभावकारी बनाई कार्यान्वयन गरिनेछ ।
८. सरकारी तथा गैर सरकारी संघ संस्थाहरूको सहकार्य र समन्वयमा विद्यालय बाहिर रहेका विद्यालय उमेरका बालबालिकाहरूको पहिचान गरी उनीहरूलाई औपचारिक शिक्षाको मुल प्रवाहमा समेट्न विभिन्न खालका सिर्जनात्मक र रचनात्मक कार्यक्रमहरू संचालन गरिनेछ । साथै प्रत्येक विद्यालयमा खानेपानीको व्यवस्थापन मिलाईने छ ।
९. अनुमति प्रदान गरिएका विद्यालयहरूमा आवश्यक दरबन्दी प्रदान गर्न पहल गरिनेछ । शिक्षकहरूलाई प्रचलित शिक्षा ऐन, नियमावली तथा कार्यविधिको सारभूत प्रावधानको मक्सदमा प्रतिकूल असर नपर्ने गरी मिक्वाखोला गाउँपालिका क्षेत्र भित्रका विद्यालयहरूमा आवश्यकता निर्धारण गरी विभिन्न विद्यालयहरूमा कामकाजमा खटाउन सक्नेछ र खटाईने शिक्षकहरूलाई गाउँपालिका तथा वडाबाट सेवा सुविधा प्रदान गर्न सकिनेछ ।
१०. यस मिक्वाखोला गाउँपालिका अन्तर्गतका विद्यालयहरूलाई गाउँपालिका स्तरीय खेलकुद तथा अतिरिक्त क्रियाकलाप सञ्चालन गर्न गराउन प्राथमिकता तथा प्रोत्साहन दिइनेछ ।
११. स्थानीय पाठ्यक्रमको विषयमा यस गाउँपालिकाको आवश्यकतालाई पहिचान गरी मातृभाषा तथा उत्पादनमूलक विषयवस्तुको छनौट गरी स्वरोजगारको वातावरण सृजना गरिने छ ।
१२. मिक्वाखोला गाउँपालिकाबाट सर्वोत्कृष्ट विद्यार्थीहरूलाई छात्रवृत्ति दिने नीतिलाई अवलम्बन गरिनेछ ।

१३. अनुमति प्राप्त गरि सञ्चालित विद्यालयहरूमा दरबन्दी कायम गर्नका लागि आवश्यक कदम अगाडि बढाइनेछ ।
१४. विद्यालयका शिक्षकहरूलाई अध्यापन अनुमतिपत्रको अनिवार्यतालाई शिक्षा ऐन तथा नियमावलीको अधीनमा रही थप परिष्कार एवं परिमार्जन गर्ने कार्यविधि बनाइनेछ ।
१५. विद्यालय भवन तथा शौचालय निर्माण, गुणस्तरिय शिक्षा र स्वच्छ खानेपानीको लागि सरकारी तथा गैह्र सरकारी संस्था, भारतिय राजदुतावास र H.P.F. सँग साझेदारीमा कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।
१६. राष्ट्रिय पाठ्यक्रम प्रारूप अनुसार स्थानीय पाठ्यक्रम लागु गरिने छ ।
१७. शिक्षा क्षेत्रको नीतिगत सुदृढीकरणको लागि गाउँशिक्षा नीति, शिक्षा सम्बन्धी विभिन्न कानुनी व्यवस्थाको सुनिश्चित गरिनेछ र गाउँशिक्षा योजना निर्माण गरी लागू गरिने छ ।
१८. बालविकास सहजकर्ता विद्यालय सहयोगी तथा विद्यालय कर्मचारीहरूलाई समयानुकूल प्रोत्साहन भत्ता, पोशाक भत्ता पुनरावलोकन गरिने छ ।
१९. शिक्षक तथा प्र.अ.हरूको क्षमता अभिवृद्धी गर्न सूचना प्रविधि, लेखा सम्बन्धी तालिम तथा समूह सिकाई जस्ता कार्यक्रम लागू गरिने छ । साथै प्र.अ. बैठक भत्ता तथा मासिक भत्ता पुनरावलोकन गरिने छ ।
२०. गा.पा. स्तरीय कक्षा ८ को परीक्षा व्यवस्थापनको लागि दिगो श्रोत निर्धारण तथा विज्ञ छनौट जस्ता व्यवस्थापकीय पक्षलाई सुदृढीकरण गरिने छ ।
२१. मिक्वाखोला गाउँपालिका भित्रका विद्यार्थीहरू मध्येबाट A+ ल्याउने विद्यार्थीलाई डाक्टर/इन्जिनियर पढ्न ईच्छुकको लागि सेवा सुविधा उपलब्ध गराइनेछ ।
२२. मिक्वाखोला गाउँपालिका भित्रका विद्यालयहरू मध्येबाट एक विद्यालयलाई प्राविधिक शिक्षाको क्षेत्रमा विस्तार गरिनेछ ।

२३. समयसापेक्ष शिक्षा निति बनाई प्राविधिक शिक्षालाई जोड दिदै सामुदायिक विद्यालय तर्फ कक्षा १२ सम्मको अध्ययनलाई निःशुल्क बनाउन आवश्यक पुर्वाधार तथा कार्यक्रमहरु अख्तियार गरिने छ ।

माननीय सदस्य ज्यूहरु,

(ग) स्वास्थ्य तथा जनसंख्या सम्बन्धी नीति

१. बिरामीहरुको सेवा पुर्‍याउने उद्देश्यले खोक्लिङ र लिवाङका जनताहरुलाई सेवा दिनको लागि खोक्लिङ स्वास्थ्य चौकीमा १ एम्बुलेन्स र साँवा र पापुङका जनताहरुलाई सेवा दिनको लागि साँवा स्वास्थ्य चौकीमा १ एम्बुलेन्स रहने व्यवस्था गरिनेछ ।
२. मुटु, मृगौला र क्यान्सर रोगीलाई नेपाल सरकारबाट दिईने सेवा पालिका बाटै उपलब्ध गराईने व्यवस्था मिलाईने छ ।
३. मिक्वाखोला गाउँपालिका भित्र मदिरा, सुर्ति जन्य मादक पदार्थ, लागु पदार्थहरुको प्रयोग निरुत्साहित गर्ने कार्यक्रम लागु गरिनेछ ।
४. विश्वव्यापी महामारीको रुपमा फैलिन सक्ने संक्रमणलाई रोकथाम तथा नियन्त्रणका लागि उपयुक्त कार्यक्रमहरु समावेश गरिनुका साथै स्वास्थ्य पुर्वाधार निर्माणका लागि जोड दिईने छ ।
५. गर्भवती महिलालाई घरमा गराईने सुत्केरी अवस्थालाई शुन्य गराई वर्थिङ सेन्टर मा सुत्केरी गराउन प्रोत्साहित गरिने छ ।
६. पुर्ण खोपको अवधारणालाई मध्यनजर गर्दै घर धुरी सर्वेक्षण गरी खोप लगाउन बाट छुट भएको बच्चालाई खोपकेन्द्रमा गई खोप लगाउन उत्साहित गरिने छ ।
७. प्रत्येक वडा-वडामा स्वास्थ्य शिविर संचालन गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
८. दिर्घ रोगी, आपतकालिन महिला, वृद्धा, गरिव, विपन्नहरुलाई मध्यनजर गरी औषधी उपचार कोषको माध्यमबाट सहयोग गरिनेछ । साथै भैपरी आउने विपद् जोखिमलाई मध्यनजर गर्दै आपतकालीन राहत कोषको व्यवस्था गरिने छ ।

९. पालिका भित्र रहेका विरामी, गर्भवती महिलाहरूलाई भिडियो एक्सरे र ल्याव मार्फत सेवा सुविधा उपलब्ध गराईनेछ। साथै स्वास्थ्य कर्मीको तालिमको समेत व्यवस्थापन मिलाईने छ ।
१०. गर्भवती तथा सुत्केरी आमाहरूलाई एम्बुलेन्सको व्यवस्थापन गरी रिफर गरिएको अस्पताल सम्म पुऱ्याउने व्यवस्था गरिनेछ ।
११. एक बर्ष मुनिका बालबालिकाहरूलाई नियमित खोप मार्फत खोप लगाउने व्यवस्थापन गरिनेछ ।
१२. दलैचा, काँडे र ओझागाउँमा सामुदायिक स्वास्थ्य इकाई स्थापना गर्ने व्यवस्था मिलाईने छ, साथै किलिङमा खोप केन्द्र र स्वास्थ्य इकाई स्थापना गरिनेछ।
१३. गाउँपालिकाको पहिलो पाँच सौयाको अस्पताललाई संचालनमा ल्याइने छ र आवश्यक स्वास्थ्य प्राविधिक तथा उपकरणहरूको व्यवस्था गरिने छ।
१४. मिक्वाखोला गाउँपालिका वडा नं. २ मा स्वास्थ्य चौकी स्थापना गर्न संघ र प्रदेश सरकार संग पहल गरिनेछ।

माननीय सदस्य ज्यूहरु,

(घ) खेलकुद सम्बन्धी नीति

१. विद्यालय स्तरबाट उत्कृष्ट खेलाडी उत्पादनका लागि मिक्वाखोला गाउँपालिकामा रहेका सबै विद्यालयहरूमा खेलकुद सामाग्रीको व्यवस्था मिलाइनेछ ।
२. अध्यक्ष कप खेलकुद कार्यक्रम अन्तर्गत यस पालिका भित्र रहेका वडा स्तरीय महिला तथा पुरुष फुटवल र भलिबल प्रतियोगिता आयोजना गरि स्थानीय खेलाडी उत्पादनमा जोड दिइने र बजेट व्यवस्थापन गरिने छ ।
३. स्थानीय भाषा संस्कृति चाँड पर्व सभ्यतालाई जगेर्ना गर्न विभिन्न किसिमका साँस्कृतिक तथा खेलकुद कार्यक्रमको आयोजना गरिने छ।

४. हरेक वडामा छानिएका फुटवल र भलिवल खेलाडीहरूको लागि प्रशिक्षण कार्यक्रम आयोजना गरिने छ।
५. पालिका भित्रका विद्यालयहरूमा राष्ट्रपति रनिङ शिल्ड खेलकुद प्रतियोगिता संचालन गरिने छ।
६. स्थानीय स्तरमा आयोजना गरिने खेलकुद प्रतियोगिताहरूलाई उचित बजेट व्यवस्थापन गरिने छ।
७. नव निर्मित पालिकाको बहुउद्देशिय कभर्ड हलमा अन्तर-पालिका स्तरीय ब्याडमिन्टन प्रतियोगिता आयोजना गरिनेछ।
८. लोपउन्मुख स्थानीय खेलहरूलाई पुनर्जागरण गर्न पहल गरिने छ।

माननीय सदस्य ज्यूहरू,

(ङ) खानेपानी, सिंचाई तथा सरसफाई सम्बन्धी

१. पानीका मुहानहरूको संरक्षण गरि गाउँपालिका भरी स्वच्छ सफा खानेपानीको व्यवस्थाको लागि एक घर, एक धारा खानेपानी उपलब्धताको लागि विकासका साझेदार हरूको सहयोग र समन्वय मा थप कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिनेछ ।
२. खानेपानी आयोजनाहरू सञ्चालन गर्दा विगतमा शुरु गरिएका क्रममा आयोजनाहरू लाई प्राथमिकता राख्दै थप संभावना र आवश्यकतालाई मध्यनजर गरी कार्यक्रम तर्जुमा गरिनेछ।
३. गाउँपालिकालाई पूर्ण सरसफाई गाउँपालिका घोषणा गर्नको लागि आवश्यक सुचकांक तयार गरी सो पुरा भएपछि अध्ययन गरी पूर्ण रुपमा कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ।
४. गाउँपालिकाका सबै वडा र बस्तीहरूमा खानेपानी तथा शौचालयहरूको अनुगमन तथा निरीक्षण गरी आवश्यक व्यवस्थापन गर्न पहल गरिनेछ।
५. सुरक्षित खानेपानी व्यवस्थापनका लागि सहि र सफा, स्वच्छ मुहान छनौट गरी सबै वडामा बृहत् खानेपानी परियोजना आवश्यकता अनुसार लागु गरिनेछ ।

६. गाउँपालिका भित्र संघ र प्रदेश तथा अन्य संघ संस्थाहरुको साझेदारीमा सबै वडाहरुमा खानेपानीको व्यवस्था मिलाइनेछ।
७. मिक्वाखोला गाउँपालिका भित्र प्रदेश र संघको सम्न्वयमा तमोर-मेवा खोला लिफ्टिङ सिचाई कार्यक्रम वडा नं. १ र २ मा संचालन गर्न पहल गरिनेछ।
८. गाउँपालिका भित्र सिचाई गर्नको लागि प्रदेश र संघ संग भष्मेखोला सिचाई आयोजना — मिक्वाखोला — १, हाडगुडे-खैरेनी-खुर्पादिन सिचाई आयोजना — मिक्वाखोला — २ थुम्बाखोला वैराखु थापागाउँ सिचाई आयोजना — मिक्वाखोला — २ मा पहल गरि संचालनमा ल्याउने व्यवस्था मिलाइने छ।

माननीय सदस्य ज्यूहरु,

(च) विद्युत तथा उर्जा सम्बन्धी नीति

१. मिक्वाखोला गाउँपालिका कार्यालय, वडा कार्यालय स्वास्थ्य संस्था, विद्यालय तथा वस्तिहरुमा राष्ट्रिय विद्युत प्रसारण लाईनको पहुँच पुऱ्याइदै लगिने छ।
२. पालिका भित्र संचालनमा रहेका लघु जलविद्युत परियोजनालाई दिगो तथा भर्पदो बनाउन आवश्यक सहयोग गरिनेछ।
३. गाउँवासीले दैनिक रुपमा खाना पकाउन प्रयोग गर्ने इन्धनको रुपमा रहेको दाउरा बाट आउने धुवाबाट स्वास्थ्यमा हुने प्रतिकूल असरलाई कम गर्न सुधारिएको चुलो, ग्यास चुलो तथा विद्युतिय चुलोद्वारा प्रतिस्थापन गर्दै लगिने छ।
४. ठूला जलविद्युत आयोजना कार्यान्वयनमा आउनु अगाडि साना जलविद्युत आयोजनालाई पनि सुदृढ गरि विद्युत प्रत्येक वस्तीहरुमा सूचारु गरिनेछ।

माननीय सदस्य ज्यूहरु,

(छ) भाषा, धर्म, संस्कृती तथा पर्यटन सम्बन्धी नीति

१. पालिका भित्र रहेका विभिन्न मातृभाषाहरुको संरक्षण तथा संबर्धनमा विशेष पहल गरिनेछ, साथै आफ्नै श्रोत व्यवस्थापन गरेर मातृ भाषामा शिक्षा दिने विद्यालयलाई पाठ्यपुस्तकको व्यवस्थापन गरिनेछ ।
२. बाघथला, मानाभरा, लोदेन पर्यटकीय पदमार्ग नक्सांकन (Eco-Tourism Route Mapping) कार्य सम्पन्न गरिने छ ।
३. गाउँपालिका फुडफुङ्गे झरना, ओत्रोक पोखरी, वाग्वा पोखरी र मानाभरा डाँडा सम्मको क्षेत्रलाई पर्यटकीय हबको रूपमा विकास गर्न प्रदेश तथा संघ सँग साझेदारी गरी पूर्वाधार निर्माण गरिने छ ।
४. गाउँपालिकाको प्रमुख धार्मिक एवं पर्यटकीय स्थल फडफडदेन क्षेत्रको प्रचार प्रसार र प्रबर्द्धनको लागि हरेक वर्ष संविधान दिवस (३ असोज) को अवसरमा फडफडदेन म्याराथन सहित महोत्सव आयोजना गरिने छ ।
५. मिक्वाखोला गाउँपालिका भित्र रहेका संस्कृतिक तथा पुरात्वातिक गुम्बा, मन्दिर, मांहिम, मुन्धुमे, किरात तथा चर्च हरुलाई संरक्षणको व्यवस्थापन मिलाइने छ ।
६. यस मिक्वाखोला गाउँपालिकाको क्षेत्र भित्र पर्ने समग्र पर्यटकीय क्षेत्रको पहिचान गरी पूर्वाधार निर्माण सम्बन्धी उपयुक्त नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
७. यस गाउँपालिकाको बागथला, फुडफुङ्गे झरना, सोदोपोखरी, भूत पोखरी, तोक्पेगोला हुँदै तिब्बत सम्मको पर्यटकीय पदमार्ग निर्माण गरिनेछ । सो लागि विभिन्न गैसस तथा सरकारी निकायहरु सँग सहकार्य गरिनेछ ।
८. यस गाउँपालिका क्षेत्रभित्र रहेको पर्यटकिय क्षेत्रहरुको प्रबर्द्धनको लागि प्रचार प्रसार गरिनेछ ।
९. आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटकहरु आकर्षित गर्नका लागि विभिन्न कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिनेछ ।
१०. जलयात्रा तथा न्याफिटड सञ्चालन संभावना अध्ययन गरिनेछ ।
११. लुम्बाखुम्बा हिमाल, तोक्पेगोला, सोदु पोखरी, फुडफुङ्गे झरना, मानाभरा डाँडा, वागथला, ओत्रोक पोखरी, जुडलुङ गुम्बा, कोयेंक डाँडा हेडखाम पोखरी, लोदेन टार जस्ता स्थानहरुलाई मिक्वाखोला गाउँपालिकाको आकर्षक पर्यटकीय गन्तव्यको रूपमा विकास

गर्न आवश्यक कार्यक्रम तय गरिने छ । साथै फुडफुङ्गे पर्यटकीय क्षेत्रलाई विस्तार गरिने छ ।

१२. यस गाउँपालिका क्षेत्रभित्र रहेका ताल, तलैया तथा पोखरीहरूको भौगर्भिक अध्ययन गरि उक्त क्षेत्रहरूलाई रामसार सन्धीबाट स्थापित आधारहरू पुरा हुन सक्ने भएमा सिमसार क्षेत्र घोषणा गरी संरक्षण र प्रवर्द्धन गरिनेछ ।

माननीय सदस्य ज्यूहरू,

(ज) भौतिक पूर्वाधार तथा सडक सम्बन्धी नीति:

१. मिक्वाखोला गाउँपालिका आउने मुख्य बाटो DRCN दुगुर्ने-खोक्लिङ-लिवाङ-साँवा-पापुङ मुख्य मोटर बाटोलाई ८ मिटर चौडा तथा कालोपत्रे गरि रणनीतिक महत्वको मोटरबाटोको रूपमा स्तरउन्नती गरी बाह्रै महिना चल्ने बनाइने छ ।
२. नयाँ ट्रयाक खोली सडक विस्तार गर्ने कार्यलाई प्राथमिकताका साथ द्रुत गतिमा अगाडि बढाइनेछ ।
३. कृषि सडकहरूलाई ४ मिटरको लागु गरिने छ ।
४. गाउँपालिकाको अद्यावधिक योजना बनाई लागु गरिने छ ।
५. गाउँपालिकाको प्रशासकीय भवन, स्वास्थ्य संस्थाहरूको भवन, पर्यटकीय तथा सामाजिक ऐतिहासिक महत्व बोकेको स्थलहरूको गुरुयोजना तथा डिपिआर तयार गरी बजेटको सुनिश्चितता सहित कार्यक्रम तर्जुमा गरि निर्माण कार्यलाई प्रबल रूपमा अगाडी लगिने छ ।
६. सहज रूपमा आवात-जावत गर्न तथा जिल्ला सदरमुकाम सँग जोड्न प्रदेश सरकार तथा नेपाल सरकार सँग साझेदारी गरी बजेटको सुनिश्चितता गर्ने साथै फुडफुङ्गे देखि तोक्पेगोला सम्मको सडक कालोपत्रे गर्न डिपिआर गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
७. गाउँपालिका क्षेत्रभित्र निर्माण भएका मोटरबाटोहरूको स्तरउन्नती गरी बाह्रैमास चल्ने बनाउन सडक गुरुयोजना निर्माण गर्नको लागि उचित बजेटको व्यवस्था गरिने छ ।

८. प्रदेश, संघीय सरकार तथा दातृ निकायहरु सँग साझेदारीमा संचालन हुने आयोजनाहरुको यकिन गरी समपुरक कोष (Matching Fund) को व्यवस्था गरिने छ ।
९. वस्ती स्तरबाट छनौट भएका योजना कार्यक्रमहरुको प्राथमिकता निर्धारण गर्दा श्रम तथा वातावरण मैत्री, आयआर्जन तथा छिटो प्रतिफल दिने र जनसहभागितामा आधारित योजना तथा कार्यक्रमहरु तर्जुमा गरी रकम विनियोजन गरिने छ ।
१०. सडक लगायत भैतिक पूर्वाधार निर्माण कार्यलाई दीगो, वातावरणमैत्री र छिटो छरितो ढंगबाट गुणस्तरीय रूपमा निर्माण गरिनेछ ।
११. यस मिक्वाखोला गाउँपालिकाको सबै वडाहरु छुनेगरी मोटरबाटो निर्माण तथा विस्तार गरिनेछ ।
१२. सडकलाई निरन्तर सञ्चालन गर्नका लागि पक्की पुल, पानीका ढल व्यवस्थापन गरिनेछ भने जिल्ला सदरमुकाम बाट यस गाउँपालिकाको केन्द्रलाई चाँडो भन्दा चाँडो सडक सञ्जालमा जोडिनेछ साथै प्रत्येक वडाहरुमा क्रमिक रूपमा मोटरबाटो पुऱ्याइनेछ ।
१३. वडा स्तरका सडक तथा गोरेटा बाटाहरुलाई सम्भाव्यता अध्ययन पछि मात्र योजना छनौट गरी बजेट विनियोजन गरिनेछ ।
१४. वस्तीको अध्ययन गरी आवश्यकता अनुसार र नभई नहुने, नगरी नहुने योजनाको प्राथमिकीकरण गरिनेछ ।
१५. खानी उत्खनन गर्न नियमानुसार दर्ता प्रक्रियालाई सरलीकरण गरिनेछ ।
१६. सम्भाव्यता अध्ययन गरी विभिन्न खानीहरु जस्तै (ढुङ्गामा एकुमेरिन, टुरमालिड, निलम, स्काई ढुङ्गा आदी), सुन, तामा, पित्तल, फलाम आदी उत्खनन तथा बिक्री वितरण प्रणाली लागु गरिनेछ ।
१७. मुख्य सडक सञ्जालबाट टाढा भएका वस्ती तथा प्राकृतिक सम्पदाहरु मूल्याङ्कन गरी पक्की पुल व्यवस्थापन गर्न काठेपुल हरुलाई विस्थापित गरिनेछ ।

१८. नयाँ भवन निर्माण गर्दा सकभर भूकम्प प्रतिरोधी र काठको मात्रा कम हुने गरी लागत अनुमान (Design Estimate) तयार गर्ने नीति लिईनेछ ।
१९. भू-कम्पको जोखिमलाई मध्यनजर गरी नेपाल सरकार संघीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालयले जारी गरेको वस्ती विकास शहरी योजना तथा भवन निर्माण सम्बन्धी आधारभूत मार्गदर्शन, २०७२ लाई सार्वजनिक भवनहरूमा अनिवार्य लागु गरिनेछ भने नीजि भवन तथा घरहरूमा क्रमिक रूपमा लागु गरिनेछ ।
२०. खर तथा फुसको छानो विस्थापन गरि वातावरण मैत्री जस्ता पाताको छानोको प्रयोग कार्यक्रम संचालनमा आवश्यक बजेट विनियोजन गरिनेछ ।
२१. मिक्वाखोला गाउँपालिकामा रहेका ग्रामिण सडक सञ्जाल, पुल पुलेसामा पर्ने व्यक्तिगत जग्गाहरूको लगत संकलन गरी कित्ताकाट गराउने नीति तर्जुमा र कार्यान्वयन गरिनेछ ।
२२. पूर्वाधार सम्बन्धी योजनाहरूको अनिवार्य रूपमा सम्भाव्यता अध्ययन गरेर मात्र छनौट गर्ने नीति लिईनेछ ।
२३. कुनै पनि आयोजना छनौट गर्दा भविष्यलाई समेत मध्यनजर गरी आयोजना छनौट गरिनेछ ।
२४. गाउँपालिका क्षेत्र भित्र संचालन हुने आयोजनाहरूको लागत अनुमान गरी आयोजनाहरूको डिजाइन स्विकृती आयोजनाको कार्यसम्पन्न प्रतिवेदन तयारी आयोजनाको स्विकृती लागत अनुमान तथा डिजाइन बमोजिम कार्य भए नभएको निरन्तर प्राविधिक अनुगमन र मुल्यांकन गरिनेछ ।
२५. गाउँपालिका भित्रका निम्न योजनाहरूलाई गौरवका आयोजनाको रूपमा ५ वर्ष सम्म निरन्तरता दिई कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

क्र.सं.	योजनाको नाम	कैफियत
१.	खोक्लिङ, लिवाङ, साँवा, पापुङ जोड्ने मोटरबाटो निर्माण डाँडागाउँ बस्ती विकास आयोजना	
२.	फुङफुङे पर्यटकिय विस्तार तथा प्रचार प्रसार	

३.	अध्यक्ष कृषि कोष परियोजना	
४.	उपाध्यक्ष स्वरोजगार कार्यक्रम	
५.	ग्याज चुलो तथा विद्युतिय चुलो वितरण कार्यक्रम	
६.	प्रमुख प्रशासकीय भवन निर्माण	
७.	पाँच सैयाको अस्पताल	
८.	विपन्न तथा दिर्घरोगी उपाचार कार्यक्रम	
९.	डि.पि.आर	
१०.	मिक्वाखोला गाउँपालिका वडा नं. २ कार्यालय भवन	
११.	वडा कृषि सडक विस्तार तथा स्तरोन्नती	
१२.	न्यानो लुगा तथा कपडा	
१३.	कृषि तथा पशुपालन कार्यक्रम	

२६. गाउँपालिका भित्र पर्ने आवश्यक स्थानमा स्वागत गेट निर्माण गर्ने व्यवस्था मिलाइने छ।

माननीय सदस्य ज्यूहरु,

(झ) लैङ्गिक समानता, सामाजिक समावेशीकरण तथा सामाजिक सुरक्षा सम्बन्धी नीति:

१. भौतिक संरचना निर्माण गर्दा बालमैत्री, अपाङ्गमैत्री भवन निर्माण गरिनेछ।
२. सार्वजनिक भवनहरुमा स्तनपान कक्षको व्यवस्था गरिनेछ।
३. गाउँपालिका भित्र रहेका महिला आमा समूहको क्षमता अभिवृद्धि गर्न चेतनामुलक तथा शिपमुलक तालिमको व्यवस्था गरिने छ ।
४. लैङ्गिक विभेदलाई न्यूनिकरण गर्न विभिन्न कार्यक्रमहरु आयोजना गरिने छ ।
५. महिलालाई आर्थिक कृयाकलापमा सक्रिय बनाउन महिला उद्यमशिलता कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ ।

६. गाउँपालिका भित्रका परम्परागत पेशाको संरक्षण, सम्बर्धन तथा आधुनिकिकरणको लागि आवश्यक कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिने छ ।
७. जातीय छुवाछुत तथा भेदभावलाई न्यूनीकरण गर्न सचेतनामुलक कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ ।
८. गाउँपालिका स्तरीय बाल क्लब गठन गरी समाजमा रहेका विकृतिहरू जस्तै: बालविवाह, लागूपदार्थ, दुर्व्यशनी, बाल श्रम शोषण, घरेलु हिंसा रोक्न तथा न्यूनीकरण गर्न अभियान सञ्चालन गरिने छ ।
९. सामाजिक सुरक्षा भत्ता प्राप्त गर्ने लाभग्राहीहरूको हरेक महिना नयाँ नाम दर्ता, लगत कट्टा, परिचय पत्र बितरण गरिनेछ ।
१०. सामाजिक सुरक्षा भत्ता त्रैमासिक रुपमा बैंक संगको सहकार्यमा वडा स्तरबाटै बितरण गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
११. सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण गर्दा प्रत्येक लाभग्राहीहरूलाई बैंकमार्फत सामाजिक सुरक्षा खाता खोली सोही खाता मार्फत रकम भुक्तान गरिनेछ ।
१२. दलित आवास कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

माननीय सदस्य ज्यूहरू,

(ज) रोजगार तथा व्यवसाय प्रवर्धन सम्बन्धी नीति

१. उपाध्यक्ष स्वरोजगार कार्यक्रम संचालन गरि स्थानीय कृषि, पशु व्यवसाय उद्यमसिलतालाई जोड दिदै समुदायलाई स्वरोजगार मुखि बनाइने छ ।
२. जडिबुटी उत्पादनको पकेट क्षेत्र पहिचान गरी जडिबुटी प्रशोधन तथा सुगन्धित तेल उत्पादन उद्योग साथै विभिन्न उद्योग स्थापना गर्न आवश्यक नीति अवलम्बन गरिने छ ।
३. पर्यटन तथा पशुपालन व्यवसायका लागि प्रवर्धनात्मक कार्यक्रमहरू समावेश गरिने छ ।

४. जडिबुटी प्रशोधन कम्पनी, नर्सरी केन्द्र र नमुना आधुनिक खेती व्यवसायलाई बढावा दिइनेछ ।
५. यसै गाउँपालिकाको वडा नं. १, २ र ५ को थापागाउँ, डाँडागाउँ, गैरीगाउँ, खुर्पादिन वेसी, बालदेन, तिलजुड र पापुड क्षेत्रलाई वेसार उत्पादन पकेट क्षेत्र घोषणा गर्दै लघु उद्यमको रूपमा संचालन गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
६. गाउँपालिकाको सबै वडाहरूलाई प्रदान गरिने कृषि आधुनिकिकरण परियोजना अन्तर्गत उत्पादन हुने बाली तथा अनाजको आधारमा पकेट क्षेत्र कायम गरिने छ ।
७. युवा तथा बेरोजगार वर्गलाई लक्षित गरी सिपमुलक तालिमहरू संचालन गरी व्यवसायिक बनाउने कार्यक्रमहरू तर्जुमा गरिने छ ।
८. स्थानीय तहमा दिर्घकालिन रोजगारी सिर्जना तथा बेरोजगारी न्युनिकरणको लागि प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम सँग स्थानीय तह साझेदारी मार्फत सिप विकास तालिम, कार्यक्रम तथा आयोजनाहरू संचालन गरिनेछ ।

माननीय सदस्य ज्यूहरू,

(ट) वन बातावरण संरक्षण तथा विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी नीति

१. विपद् पुर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना जोखिम न्युनीकरण सम्बन्धी कार्ययोजना बनाई कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ ।
२. विपद् कोषको स्थापना तथा सञ्चालन र स्रोत साधनको परिचालन गरिनेछ ।
३. वर्तमान अवस्थामा महामारीको रूपमा फैलिन सक्ने विविध रोगलाई रोकथाम तथा नियन्त्रणका लागि उपयुक्त कार्यक्रमहरू तर्जुमा गरिनेछ ।
४. विपद् जोखिम क्षेत्रको नक्सांकन तथा वस्तीहरूको स्थानान्तरण, विपद् पुर्वतयारी, खोज तथा उद्धार राहत सामग्रीको पुर्व भण्डारण, वितरण र समन्वय गरिने छ ।
५. जल तथा भूमिको संरक्षणको साथै भूमिको उत्पादकत्व वृद्धि गरी कृषि उत्पादन बढाउन सहयोग पुऱ्याउन जलाधार क्षेत्रको एकिकृत संरक्षण तथा व्यवस्थापन गरिनेछ ।

६. जलवायु परिवर्तनबाट पारिस्थिकीय प्रणाली, स्थानीय जनता र जीविकोपार्जनमा पर्न सक्ने प्रभावलाई कम गर्न न्यूनिकरण तथा अनुकूलनका कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
७. वन व्यवस्थापनलाई थप पारदर्शी, जवाफदेही, उत्तरदायी र समावेशी बनाई सक्षम बनाइनेछ ।
८. विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना जोखिम न्यूनिकरण सम्बन्धी कार्ययोजना बनाई कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ ।
९. विपद् न्यूनिकरण सम्बन्धी पूर्व सूचना प्रणाली सम्बन्धी कार्यक्रमको तर्जुमा र कार्यान्वयन गरिनेछ ।
१०. विपद् पूर्व तयारी खोज तथा उद्धार राहत सामाग्रीको पूर्व भण्डारण वितरण र समन्वय गरिनेछ ।

माननीय सदस्य ज्यूहरु,

(ठ) भूमि वर्गिकरण तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी नीति

१. गाउँपालिकाको भित्र कृषि, वन, बाटो, बस्ती क्षेत्र, उच्च जोखिम क्षेत्र पहिचान गर्नको लागि भूमि वर्गिकरण गर्ने व्यवस्थापन मिलाईने छ ।
२. भूमिहिन दलित , सुकुमवासी तथा अव्यवस्थित बसोवास गरेका नागरिकहरुलाई संघ, प्रदेश र गाउँपालिकाको सहकार्यमा जग्गाको व्यवस्था मिलाउन पहल गरिने छ ।
३. गाउँपालिका भरिका अतिक्रमित जग्गाहरु पूर्णरूपमा गाउँपालिकाको मातहतमा ल्याई उपयोग नभएका सार्वजनिक जग्गाहरु सम्भाव्यता अध्ययन गरी सोही अनुरूप योजना छनौट गरी आय आर्जनमा टेवा पुऱ्याउने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।

माननीय सदस्य ज्यूहरु,

(ड) संस्थागत विकास, सेवा प्रवाह र सुशासन सम्बन्धी नीति

१. गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय, वडा कार्यालय तथा मातहतका कार्यालयहरुको दरबन्दी संरचना संघीय सरकार र प्रादेशिक सरकारसँग संगठन र विकास (Organization and Management) सम्बन्धी आवश्यक समन्वय, परामर्श र साझेदारी गरी सोही अनुरूप पदपूर्ति, समायोजन, दरबन्दी सिर्जना, सरुवा, बढुवा तथा वृत्ति विकास प्रणाली (Career Development System) लाई व्यवस्थित गरिनेछ ।
२. गाउँपालिकाको दरबन्दी अनुसार सम्पूर्ण पदहरुमा लोकसेवा आयोग मार्फत स्थायी पदपूर्तिमा जोड दिइने छ, आवश्यक रहेको अवस्थामा करारमा राखि समेत सेवा प्रवाह चुस्तदुरुस्त बनाइनेछ ।
३. गाउँपालिकाको क्षमता वृद्धि लगायतको कार्य प्रभावकारी गर्न, सेवा प्रवाह, कर्मचारी व्यवस्थापन लगायतका विषयलाई प्रभावकारी बनाउन आन्तरिक श्रोत वृद्धि गर्न कर प्रणाली (Tax System) लाई फराकिलो तथा प्रभावकारी बनाइनेछ ।
४. मिकाखोला गाउँपालिका मातहतका कर्मचारी प्रशासन सम्बन्धी विनियम, कर्मचारी कल्याण कोष, मर्मत सम्भार कोष लगायतका विनियम, निर्देशिका तथा कार्यविधिहरु तय गरिनेछ ।
५. गाउँपालिका भित्र रहेका सम्पूर्ण व्यवसायीहरुलाई करको दायरामा ल्याइनेछ ।
६. गाउँपालिकाको मैलिक पहिचान झल्किने गरि छुट्टै लोगो निर्माण गरि प्रयोगमा ल्याइनेछ ।
७. गाउँपालिका स्थित सार्वजनिक निकायहरुमा कर्मचारीहरुद्वारा सम्पादनहुने सेवा प्रवाह तथा कामकारवाहीको उचित मूल्याङ्कन गरी उत्कृष्ट कर्मचारी छनौट गरि पुरस्कारको व्यवस्था गरिने छ ।
८. नागरिक वडापत्र प्रत्येक कार्यालयमा खडा गरिनेछ ।
९. क्षमता विकास योजना (Capacity Development Plan) अनुसार कर्मचारीको आवश्यकता र चाहना अनुरूप तालिम प्रदान गरिनेछ ।

१०. पालिका भित्रको सुरक्षा तथा विपद्को अवस्थामा खोज तथा उद्धार कार्य गर्नको लागि पालिका प्रहरीको व्यवस्थापन गरिनेछ ।
११. उजुरी पेटिका सबै वडामा समेत राखी जनताको गुनासोहरुलाई संबोधन गरिनेछ ।
१२. मिक्वाखोला गाउँपालिकाबाट योजना तथा कार्यक्रम संचालनमा पारदर्शिता र जवाफदेहिता बढाउन प्रत्येक आ.व. सकिएको २ महिना भित्र सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रम गरिनेछ ।
१३. गाउँपालिकाको बस्तुगत बिबरण “Village Profile” तयार गरि प्रकाशन गरिनेछ ।
१४. विकास निर्माणका सम्पूर्ण गतिविधिहरु लाई रेडियो तथा पत्रपत्रिका मार्फत प्रचार प्रसार एवं सार्वजनिकरण गरिनेछ ।
१५. टेलिभिजन, टेलिफोन तथा ईन्टरनेट सेवाको पहुँच र गुणस्तर अभिवृद्धिका लागि आवश्यक पूर्वाधार निर्माण गर्न नेपाल टेलिकम, एनसेल र नेपाल टेलिभिजन लगायतका सेवा प्रदायक कम्पनीहरुसँग बिषेश पहल गरिनेछ ।
१६. मिक्वाखोला गाउँपालिकामा संघ र प्रदेशबाट विनियोजित सबै आयोजनाहरुको समेत अनुगमन र मुल्यांकन गरिनेछ ।
१७. गाउँपालिकाको कार्यालय तथा प्रत्येक वडामा हेल्प डेक्सको स्थापना गरिने छ ।
१८. न्यायिक समितिको संस्थागत क्षमता अभिवृद्धी गर्नका लागि आवश्यक पुर्वाधार विकास तथा जनशक्ति व्यवस्थापनका लागि पहल गरिनेछ ।
१९. प्रत्येक वडामा १-१ जना वडा सचिव, योजना प्राविधिक, कृषि प्राविधिक, भटेरिनरी प्राविधिक तथा कार्यालय सहयोगीको व्यवस्था गरि कर्मचारी दरबन्दीलाई पूर्णता दिइनेछ ।
२०. प्रत्येक विषयगत शाखाका प्रमुखले आ-आफ्नो विषयको मासिक कार्यप्रगति प्रतिवेदन प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत मार्फत कार्यपालिकामा बैठकमा पेश गर्नुपर्ने छ ।

माननीय सदस्य ज्यूहरु,

सूचना र सञ्चार प्रविधिमा भएको तीव्र विकासले गर्दा आधुनिक विश्व नै एक गाँउ (Global Village) मा रूपान्तरण भएको छ। हालका वर्षहरुमा दिगो विकासका वृहतर लक्ष्य हासिल गर्न अवलम्बन गरिएका नीतिहरुको केन्द्रमा सूचना तथा सञ्चार प्रविधि रहदै आएको छ।

(ढ) सूचना तथा सञ्चार प्रविधि तर्फ यस गाउँपालिकाले निम्न अनुसारको नीति अवलम्बन गर्ने छः

१. गाउँपालिका अन्तर्गत रहनुभएका कार्यपालिका सदस्य, वडा सदस्य ज्यूहरु, वडाका कर्मचारीहरु तथा प्र.अ. हरुलाई ICT सम्बन्धी तालिमको व्यवस्था गरिने छ।
२. स्थानीय तहको विकास र स्थानीय सरकारको भिजन तथा हालसम्मका उपलब्धिहरुलाई सधैं भरि स्मरणिय बनाई राख्नको लागि, गुणस्तरिय क्यामेरा, ड्रोन क्यामेरा, क्यामेरा पर्सन तथा स्कृप्ट र निर्देशनको उत्कृष्ट संयोजन गरि यस गाउँपालिकाको एउटा प्रभावकारी (Documentary Video) निर्माण गर्नको लागि आवश्यक पहल गरिने छ।
३. गाउँपालिका कार्यालयमा डिजिटल सूचना पाटी, LED Board, बैठक तथा सेमिनारका लागि गुणस्तरिय Interactive SMART Board, लगायत व्यवस्था गरिने छ।
४. सबै स्वास्थ्य संस्था तथा विद्यालयमा उच्च गतिको ब्रोडब्याण्ड इन्टरनेटको पहुच क्रमागत रुपमा व्यवस्था गरिने छ।
५. मिकाखोला गाउँपालिका कार्यालय र मातहतका सबै वडा कार्यालय, स्वास्थ्य चौकी तथा बजार परिसरमा CCTV Camera जडान गरी नियमित अनुगमन गर्ने प्रणालीको क्रमागत विकास गरिने छ।
६. गाउँपालिकाका ५ वटै वडा कार्यालयहरुमा अनलाईन मार्फत राजस्व संकलनका लागि राजस्व व्यवस्थापन प्रणाली (Rajaswa Software) जडानका लागि आवश्यक व्यवस्था मिलाईनेछ।
७. सेवा प्रवाहलाई प्रविधिमैत्री बनाई Paperless Governance को अवधारणा विकास गरिनेछ।
८. स्थानिय पत्रपत्रिका तथा एफ.एम. रेडियो सञ्चालनलाई प्रोत्साहन गरिनेछ।

९. गाउँपालिका तथा वडा कार्यालयहरूमा अपुग भएका ICT सम्बन्धी उपकरणहरूको लेखाजोखा गरी आवश्यकता अनुसार Computer Printer, Laptop हरूको खरिद गरी वितरणको व्यवस्था गरिनेछ ।
१०. गाउँपालिकालाई सूचना प्रविधि मैत्री बनाउँन नयाँ प्रविधिहरूको प्रयोगमा जोड दिईनेछ ।
११. गाउँपालिकाको कार्यालयमा डाटा सेन्टर निर्माणको लागि आवश्यक पूर्वाधार विकास गर्दै लगिने छ ।
१२. अभिलेख व्यवस्थापनमा नविनतम सूचना प्रविधिको प्रयोग गरी सूचना तथा अभिलेख केन्द्रलाई डिजिटाइजेशनमा प्रवेश गराइनेछ ।
१३. निजी क्षेत्रसंगको सहकार्यमा पालिका भित्रका प्रमुख पर्यटकीय गन्तव्यहरूमा इन्टरनेटको उपलब्धता पुऱ्याउन पहल गरिनेछ ।
१४. विद्युतीय शासन प्रणाली (e-Governance System) मार्फत मिक्वाखोला गाउँपालिका क्षेत्रका सबै सरकारी तथा गैरसरकारी कार्यालयहरूको काम कारवाहीहरूमा प्रभावकारिता ल्याउन कर्मचारीहरूको क्षमता विकास जस्ता कार्यक्रमहरू संचालन कार्यलाई अवलम्बन गरिनेछ ।

आदरणीय गाउँसभाका सदस्यज्यूहरू,

अन्त्यमा, यस नीति तथा कार्यक्रमलाई अक्षरांस कार्यान्वयन गर्न सकेको खण्डमा कोशी प्रदेशको उच्च हिमाली जिल्ला ताप्लेजुङको यस मिक्वाखोला गाउँपालिकालाई समृद्ध, सम्मुनत र विकसित गाउँपालिकाको रूपमा विकास गराउन सकिने प्रशस्त सम्भावना रहेको जानकारी गराउदछु । यस गाउँसभाको १५ औँ अधिवेशनमा सहभागी उपाध्यक्ष ज्यू, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत ज्यू, सम्पूर्ण वडा अध्यक्ष एवम सदस्य ज्यूहरू, कार्यपालिका सदस्य ज्यूहरू, नीति तथा कार्यक्रम निर्माणमा खटिनु भएका कर्मचारीहरू, राजनैतिक पाटी, राष्ट्रसेवक, किसान तथा श्रमिक वर्ग, नागरिक समाज, विकास साझेदार, सञ्चारकर्मीहरू लगायत सबैलाई हार्दिक धन्यवाद दिन चाहन्छु ।

धन्यवाद
भक्त बहादुर कार्की
सभा अध्यक्ष
मिक्वाखोला गाउँ सभा